

Об'єктивна реальність свідчить про те, що кількість справ зі спорів «медичного» характеру, збільшилася в Україні в другій половині 90-х років минулого століття. Це зумовлено формуванням медичного законодавства, актуалізацією питань правового захисту людини та розширенням спектра діяльності правозахисних громадських організацій. Насправді переважну більшість законодавчих актів, положення яких регулюють суспільні відносини у сфері медичної діяльності, прийнято саме у 90-х роках. Суспільство почало розуміти, «як має бути» і тому зіставлення ідеального та реального призводило нерідко до звернень у судові органи.

Якщо ключові рішення Конституційного Суду України щодо медико-правового напрямку відомі (наприклад, від 30 жовтня 1997 року – справа К.Г. Устименка, від 25 листопада 1998 року – справа про платні медичні послуги чи від 29 травня 2002 року – справа про безоплатну медичну допомогу), то суттєвою проблемою є відсутність офіційної узагальненої інформації про інші судові рішення, щодо справ «медичного» характеру (коли причинами звернення до суду було невдоволення пацієнта якістю лікування, порушення адміністрацією лікувальної установи прав пацієнта тощо). За таких умов, на жаль, можна лише опосередковано судити про кількість подібних судових справ. Джерелами інформації є наукові статті (у яких автори аналізують реальні судові справи), повідомлення засобів масової інформації (які нерідко через оперативність та поверховість аналізу не завжди правдиві), проекти громадських правозахисних організацій (як захисників пацієнтів, права, свободи чи законні інтереси яких знехтувані через взаємини зі сферою охорони здоров'я).

Список використаних джерел

- 1 Энциклопедический словарь. Гл. ред. Б.А.Введенский. Т.2, М., 1964. - С.306.
- 2 Хазова О.А. Репродуктивные права в России: пределы законодательного регулирования // Конституционное право: Восточноевропейское Обозрение. - 2001. - №1 (34). - С. 15.
3. Основы социальной концепции Русской Православной Церкви [Электронный ресурс]. - Режим доступа: [www.orthodox.org.ru / sd 12 g/ htm](http://www.orthodox.org.ru/sd12g/htm).
4. Романовский Г.Б. Проблема репродуктивных прав в международном праве // Междуна родное публичное и частное право. - 2003. - №6 (15). - С.12.
5. Международные акты о правах человека. Сборник документов. М., 1999. с. 79.
6. Права человека: Сборник международных документов. - М., 1998. - С. 332.
7. Народонаселение. Энци. словарь / Гл. ред. Г.Г. Меликьян. М., 1994.- С. 320.
8. Галай В.О. Захист прав пацієнтів у правозахисному механізмі в Україні / Галай В.О. // Медичне право України: проблеми становлення та розвитку: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів 19–20 квіт. 2007 р.,) / Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2007. – С. 67–72.

УДК 354.1

ТИХОНОВИЧ В.В.,

Міністерство економіки України
начальник відділу торговельно-економічних
зв'язків з країнами Західної Європи,

ПРИКЛАДИ ЕФЕКТИВНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ДВОСТОРОННЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Анотація. Представлено механізми діяльності Українсько-Американської ради з торгівлі та інвестицій та проаналізована ефективність її діяльності.

Ключові слова: механізми державного управління, двостороннє економічне співробітництво, інтеграція, двосторонні робочі групи, торгівля, інвестиційне співробітництво.

Annotation. Working mechanisms of Ukrainian-American Council on trade and investment were presented and efficiency of mentioned mechanisms was analyzed.

Keywords: public administration mechanisms, bilateral economic cooperation, integration, bilateral working groups, trade, investment cooperation.

Постановка проблеми. Інтеграція України в світову економіку зобов'язує апарат державного управління нашої держави до вирішення певних проблемних питань двостороннього економічного співробітництва на відповідному високому рівні. В сучасних двосторонніх відносинах більшість рішень приймається на основі обопільної згоди сторін. Загально визнаним є принцип, відповідно до якого проблеми обговорюються, а не замовчуються.

Сучасна практика двосторонніх економічних відносин знає приклади належного підходу до зазначеної проблеми, один з яких наведено в даній статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наявні праці вітчизняних вчених у сфері економічного співробітництва, зокрема дослідження Гаєвської О. Б., Родченка В. В., Лук'яненко Д. Г., Кредісова А. І., Циганкової Т. М.

Постановка завдання:

- представлення механізму діяльності Українсько-Американської Ради з торгівлі та інвестицій;
- аналіз ефективності діяльності механізму згаданої Ради.

Виклад основного матеріалу.

Однією з основних тенденцій, що характеризують світову економіку на сучасному етапі її розвитку, є її глобалізація. Сьогодні ми спостерігаємо з одного боку ріст міждержавної боротьби за економічні ресурси та ринки збуту, з іншого – розвиток міждержавних союзів окремих країн, що створюються з метою досягнення глобальних переваг перед іншими конкурентами на світовому ринку. Інтеграційні процеси на міждержавному рівні призводять до послаблення ролі окремих національних економік.

Одним з головних факторів, що впливають сьогодні на рівень світового прогресу та розвиток економіки всіх країн, є міжнародне економічне співробітництво. На даний момент ми маємо близько 200 самостійних держав, кожне з яких реалізує власну політику, створює свою економіку, вступає в міжнародні відносини, в тому числі і економічного характеру. При цьому кожна країна повинна зіставляти свої дії з діями інших країн, а за необхідності також узгоджувати їх шляхом прийняття спільних оптимальних рішень.

Активний розвиток міжнародних економічних зв'язків не тільки сприяє економічному зростанню держави, але і дозволяє підтримувати і зміцнювати мирні взаємовідносини, нівелювати міжнародну напругу, створювати систему міжнародної економічної безпеки.

В науковій літературі організаційні аспекти економічних взаємовідносин країн кваліфікуються як інтегративні, яким властива саморегуляція на підставі обліку внутрішніх та зовнішніх факторів їх розвитку. Це породжує об'єктивні та суб'єктивні можливості управління економічним співробітництвом країн.

До об'єктивних можливостей управління економічним співробітництвом відносяться односторонність виробничих відносин, необхідність для кожної країни обміну продуктами матеріального виробництва в межах світового ринку, економічна необхідність спільного протиставлення стихійним факторам розвитку економіки.

До суб'єктивних можливостей відносяться спільність економічних цілей міжнародного підприємництва, яка базується на конкурентних відносинах, суб'єктивних інтересах соціальних груп різних країн, прагненні створити достатню матеріально-технічну базу для розвитку своєї країни.

Ці можливості переносяться на міждержавні відносини, особливо в межах країн, що безпосередньо співпрацюють. Звичайно, у зв'язку з особливостями державного управління конкретної країни, її державними економічними інтересами вони мають певну специфіку.

Важливу роль в економічному співробітництві відіграє організаційна структура механізму співробітництва. До неї входять визначені державні установи, міжнародні та регіональні організації, підприємницькі організації (торгово-промислові палати, промислові союзи, асоціації та ін.).

Одна з ключових функцій управління економічним співробітництвом країн полягає у врахуванні багатосторонніх інтересів, особливо з питань, вирішення яких вимагає зусиль всіх учасників. Таке врахування інтересів пов'язане з різним рівнем розвитку країн, внаслідок чого воно є необхідним для розробки і реалізації економічних домовленостей та розвитку економічних взаємовідносин між країнами.

Найстаршою формою економічного співробітництва є двостороннє торговельно-економічне співробітництво. Власне кажучи, всі інші сучасні форми економічного співробітництва такі як, наприклад, співробітництво в рамках міжнародних організацій СОТ, ЄС, ЄАВТ є похідними.

На превеликий жаль, сьогодні подекуди негативно оцінюють двостороннє економічне співробітництво як механізм співпраці, вважаючи його застарілим. Автор даної статті не розділяє такої думки. Так звісно, на сьогодні існує ціла низка проблем, що стосуються двостороннього економічного співробітництва, однак їх всі без винятку можна вирішити. До проблем двостороннього співробітництва слід віднести наступні:

- нездорова конкуренція між органами державного управління у сфері економічного співробітництва;
- відсутність чіткого розмежування компетенції та якості кадрового складу;
- відсутність конкретики в співробітництві;
- зайвий формалізм і показовість, а разом з тим відсутність конкретних результатів.

Незважаючи на це, і сьогодні можна знайти приклади ефективної двосторонньої економічної співпраці.

Один з таких прикладів представлено нижче.

Міжурядова Угода про торговельне та інвестиційне співробітництво між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки (далі – Угода) була підписана 28 березня 2008 року у м. Вашингтон та 1 квітня 2008 року у м. Київ. Угода набрала чинності 3 травня 2008 року та була затверджена постановою КМУ від 7 травня 2008 р. № 432 «Про затвердження Угоди про торговельне та інвестиційне співробітництво між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки».

Відповідно до статті 2 Угоди була створена Українсько-Американська рада з торгівлі і інвестицій (далі – Рада), що забезпечує імплементацію Угоди. Головою Української частини Ради затверджено Міністра економіки України Данилишина Б. М. (доручення Прем'єр-міністра України Тимошенко Ю. В. від 13.05.2008 р. № 20555/6/1-08).

Перше засідання Ради відбулось 2 – 3 жовтня 2008 року в м. Києві. Українську частину Ради очолив Міністр економіки України Б. М. Данилишин, Американську – Заступник торговельного представника США Посол Джон Вероно.

Під час засідання відбулось обговорення питань, що становлять взаємний інтерес. Серед основних питань – двостороння торгівля, співробітництво в рамках СОТ, лібералізація умов доступу українських товарів на ринок США, захист прав інтелектуальної власності, реформування податкової системи України та інвестиційне співробітництво. Крім того, з метою поглиблення рівня міжгалузевої співпраці українська сторона поінформувала про можливості співробітництва та досягнуті успіхи у галузях промисловості та сільського господарства. Також розглянуто низку проблемних питань двостороннього співробітництва, що потребують вирішення.

Обговорено питання організації роботи Ради. Зокрема, зазначено, що склад та рівень учасників робочих засідань Ради буде визначатись виходячи з характеру проблемних питань, які виносяться на обговорення. Очолюватиме кожна з частин Ради уповноважений представник Міністерства економіки України та Офісу торговельного представника США відповідно. До питань порядку денного Ради нами пропонується включати усі важливі питання економічного характеру, які напрацьовані за період між засіданнями, а також вносити на розгляд аналіз питань, які сторони домовились вирішити під час чергового засідання. Досягнуті за результатами засідань домовленості не носять зобов'язального характеру, а передбачають лише план дій, що сприятимуть розв'язанню проблемних питань двостороннього торговельно-економічного співробітництва. На практичному рівні, після проведення чергового засідання Ради планується обмін листами, в яких підсумовуються результати консультацій та можливі кроки, спрямовані на розв'язання проблем, що були предметом обговорення.

Друге засідання Ради відбулося 14–15 жовтня 2009 року у місті Вашингтоні (США). Українську частину Ради очолив Міністр економіки України Б. М. Данилишин, американську – Торгівельний представник США, Посол Рональд Кірк.

За результатами обговорювалися в ході проведення Другого засідання Ради було досягнуто домовленості щодо активної співпраці сторін у сферах: торговельно-економічній, фінансово-інвестиційній, сільському господарстві, інновацій, захисту прав інтелектуальної власності, транспорту, митних справах, оподаткуванні, технічному регулюванні, споживчій політиці та підприємницькій діяльності.

Окремо, варто зазначити, що завдяки спільним зусиллям обох сторін 17 грудня 2009 року Корпорацією закордонних приватних інвестицій США (ОПІК) офіційно оголошено про відновлення її операцій в Україні.

Слід відзначити, що в рамках Другого засідання Ради 15 жовтня 2009 року в м. Вашингтон було проведено перший щорічний міжнародний форум з економічного розвитку України на тему "Вплив глобальної кризи ліквідності та шляхи до економічного відновлення".

В засіданні Форуму з української сторони брали участь Віце-Прем'єр Міністр Г. Немиря, Міністр економіки України Б. Данилишин, голова Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва О. Кужель, заступник Міністра економіки України Н. Є. Бойцун та інші представники органів влади України та господарюючих суб'єктів різної форми власності.

Останнє, Третє засідання Українсько-Американської ради з торгівлі і інвестицій відбулось 13-14 жовтня 2010 року в Україні.

Українську частину Ради очолив Міністр економіки України В. П. Цушко, Американську – Заступник Торговельного представника США Міріам Сапіро.

Під час засідання відбулось обговорення низки питань, що становлять взаємний інтерес, зокрема: заходи Уряду України спрямовані на поліпшення інвестиційного клімату, захист прав інтелектуальної власності, вдосконалення системи адміністрування податку на додану вартість, зміни Податкового кодексу України, регулювання ринку зернових, питання авіаційної сфери, розвиток українсько-американського співробітництва в сфері підтримки підприємництва, питання митної сфери, сільського господарства.

Також були обговорені конкретні ділові спори американських компаній.

В ході засідання Міністр економіки В. Цушко, Посол Сапіро та члени делегацій обговорили прогрес, досягнутий з часу попереднього засідання Ради, а також розглянули конкретні заходи, що вживаються кожною зі сторін для розвитку двосторонньої торгівлі та інвестицій.

Сторони узгодили План дій з удосконалення системи захисту прав інтелектуальної власності в Україні та домовились, що його реалізація розпочнеться з 2011 року після завершення процедур внутрішнього міжвідомчого погодження.

Сторони домовились створити Робочу групу з питань митного співробітництва між митними адміністраціями України та Сполучених Штатів Америки, з метою належного опрацювання проекту Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Сполучених Штатів Америки про взаємну адміністративну допомогу в митних справах, а також оперативного реагування на проблемні питання.

Сторони домовились про створення робочої групи з питань сільського господарства, ветеринарної медицини, біотехнологій (біобезпеки) яка буде вирішувати актуальні питання сільськогосподарської сфери та звітуватись на черговому засіданні Ради про результати діяльності, а також погодились активно співпрацювати з метою врегулювання комерційних спорів та стимулювання двосторонніх інвестицій.

Американську сторону було поінформовано, що на постійній основі забезпечується проведення відшкодування сум податку на додану вартість підприємствам з американським капіталом в законодавчо встановлені терміни.

Американській стороні передані презентаційні матеріали на тему «Стратегія розвитку транспортної галузі України, підготовка до Євро 2012, інвестиційний потенціал».

Сторонами було ще раз відмічено, що успішним результатом попередньої діяльності Ради стало вирішення проблемного питання, а саме офіційне оголошення 17 грудня 2009 року Корпорацією закордонних приватних інвестицій США (ОПК) про відновлення її операцій в Україні, що стало позитивним сигналом для американських інвесторів.

14 жовтня 2010 року у конференц-залі Торгово-промислової палати України відбувся українсько-американський бізнес-форум за участі провідних українських та американських компаній.

У роботі форуму, який став логічним продовженням Третього засідання Українсько-Американської ради з торгівлі і інвестицій, також приймали участь Заступник Торгового представника США в Україні Посол Міріам Сапіро, заступник Міністра економіки України Василь Мармазов, Президент Американської торгової палати Хорхе Зуоскі, Президент Американсько-Української ділової Ради Морган Вільямс, Посол України в США Олександр Моцик, представники інших міністерств, відомств та ділових кіл України та США.

Висновки. Підсумовуючи результати діяльності Українсько-Американської Ради з торгівлі та інвестицій можна зробити наступні висновки:

Українсько-Американська рада з торгівлі і інвестицій є важливим інструментом вирішення найбільш актуальних питань двостороннього співробітництва. Завдяки діяльності Ради посилюється економічна складова українсько-американських відносин після того, як де-факто припинив свою діяльність Українсько-американський комітет з питань економічного співробітництва.

В ході засідання Ради сторони мають змогу обговорити низку питань, що становлять взаємний інтерес, зокрема: заходи Уряду України спрямовані на поліпшення інвестиційного клімату, захист прав інтелектуальної власності, вдосконалення системи адміністрування податку на додану вартість, важливих податкових змін, регулювання ринку зернових, питання авіаційної сфери, розвиток українсько-американського співробітництва в сфері підтримки підприємництва, питання митної сфери, сільського господарства.

Рада безумовно відіграє провідну роль в інтенсифікації двостороннього економічного діалогу між Україною та США та слугує становленню позитивного іміджу України в очах іноземних інвесторів.

Список використаних джерел

1. Гаевская О. Б., Управление международным сотрудничеством: Монография. – К.: МАУП, 1999. – 168 с.
2. Пивоваров С. Э., Международный менеджмент. – СПб.: Питер, 2002. – 256с.
3. Родченко В. В., Международный менеджмент: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2000. – 240 с.

УДК 339.162:328.162.2

УСІВ.,

Національний інститут стратегічних досліджень
при Президентові України,
старший консультант сектору зовнішньоекономічних
відносин відділу зовнішньоекономічної політики

ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА КРАЇН ТА ЇЇ РОЛЬ В ПОДОЛАННІ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ КРИЗИ

Анотація. В цій статті розглянуті аспекти взаємозв'язку торгівлі сільськогосподарською продукцією з глобальною продовольчою кризою. Проаналізовано вплив заходів здійснюваних країнами на світові ціни на цей вид продукції. Визначені основні кроки, які повинні бути здійснені в ході Доха Раунду СОТ для побудови більш ефективних правил світової торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Ключові слова: міжнародна торгівля, торговельна політика, сільськогосподарський сектор, глобальна продовольча криза, Доха раунд СОТ, внутрішня підтримка вітчизняних виробників.

Abstracts. In this article the relationship aspects of agricultural trade and the global food crisis has been considered. The influence of the measures undertaken by countries on world prices in the area of agriculture has been analyzed. The basic steps to be taken during the Doha Round of WTO for more effective rules of world trade in agricultural products have been determined.

Key words: international trade, trade policy, the agricultural sector, global food crisis, the Doha round of the WTO, domestic support of local producers.

Вступ. Одним з найбільш значимих питань порядку денного розвитку світу протягом останніх років є питання глобальної продовольчої кризи. Провідні світові засоби масової інформації та неурядові організації наголошують на великій вірогідності ескалації продовольчої кризи в світі в 2011 році значною мірою через несприятливі погодні умови в більшості провідних сільськогосподарських регіонах світу. Такий розвиток подій